

Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 19 mei 2026
Kenmerk: D200992903
Zaaknr: Z/STH26/060047
Datum voorstel: 6 mei 2026
Portefeuillehouder: Burgemeester J. ten Kate

Onderwerp: Bijdrage Bommenregeling voor onderzoeken naar Ontploffbare Oorlogsresten

Voorstel

- 1: De daadwerkelijk gemaakte kosten voor onderzoeken naar Ontploffbare Oorlogsresten in opdracht van gemeente Staphorst vanaf 1 april 2022 tot 1 april 2026 vast te stellen op € 34.645,00 exclusief BTW;
- 2: Bij het ministerie van BZK (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) een suppletie-uitkering van 68% van dit bedrag ter hoogte van € 23.558,60 aan te vragen uit het Gemeentefonds op grond van de Bommenregeling.
- 3: Bovenstaande financieel te verwerken bij de meicirculaire 2027.

Inleiding

Bij grondroerende werkzaamheden op gemeentelijke projecten wordt steeds vaker een vooronderzoek gedaan naar Ontploffbare Oorlogsresten. Dit is nodig om te voldoen aan Arbobesluit artikel 4.10. In lid 2 van dit artikel staat: *In alle gevallen waarin gevaar voor de veiligheid of gezondheid van werknemers kan bestaan door de mogelijke aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten, wordt, alvorens werkzaamheden worden aangevangen, hiernaar een oriënterend onderzoek ingesteld.*

Vanaf 2009 heeft het Rijk de Bommenregeling ingesteld die wordt gefinancierd vanuit het gemeentefond. Het idee achter de regeling is dat gemeenten die veel kosten maken bij het opsporen en opruimen van ontplofbare oorlogsresten hier beperkt financieel nadeel van ondervinden ten opzichte van gemeenten die hier veel minder kosten voor hoeven te maken. Vanuit het Rijk kunnen gemeentes een bijdrage van 68% krijgen voor daadwerkelijk gemaakte kosten door een suppletie-uitkering.

Tot 2025 werd er in Staphorst op projectbasis een onderzoek uitgevoerd naar Ontploffbare Oorlogsresten. Concreet gaat het vanaf 1 april 2022 om de volgende projecten en bedragen:

-	Reconstructie Klaas Kloosterweg;	€ 4.990,00
-	Reconstructie Groensland;	€ 3.900,00
-	Dorpspark Rouveen, quickscan;	€ 450,00
-	Combinatieonderzoek Esch 0 en Van der Walstraat;	€ 3.530,00

Begin 2026 is een gemeentebreed onderzoek naar Ontploffbare Oorlogsresten uitgevoerd. Aanleiding hiervan was het aantal concrete projecten waarbij een dergelijk onderzoek nodig zou zijn. Uit het onderzoek blijkt dat er maar op een aantal locaties een verhoogd risico is op het aantreffen van Ontploffbare Oorlogsresten. Daarbij gaat het om voornamelijk om een aantal kleinere locaties rondom de spoorlijn, met name in de buurt van het viaduct bij de Dedemsvaartweg.

Op een aantal locaties is sinds de oorlog ook al dieper in de bodem gewerkt, bijvoorbeeld voor de aanleg van woningen of industrie. Deze graafcontouren verkleinen het verdacht gebied.

Het voordeel van dit eenmalige onderzoek is dat op basis van deze kaart in de meeste gevallen geen aanvullend onderzoek met bijbehorende kosten nodig is terwijl bij projecten in een verdacht gebied direct gestart kan worden met een verdiepend onderzoek.

De totale kosten voor dit gemeentelijk onderzoek waren € 21.775,00. Totaal heeft gemeente Staphorst vanaf 1 april 2022 een bedrag van € 34.645,00 exclusief BTW uitgegeven aan vooronderzoeken naar Ontplobbare Oorlogsresten.

Argumenten

1.1: Er is een raadsbesluit nodig om suppletie van 68% van de onderzoekskosten in te dienen

Om in aanmerking te komen voor de Bommenregeling moet er een raadsbesluit aangeleverd worden waarin de daadwerkelijke kosten voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten zijn opgenomen. Ook moet er expliciet verklaard worden dat het alleen de kosten exclusief BTW van gemeenten en/of particuliere vondsten betreft.

1.2: De Bommenregeling verlaagt de onderzoekskosten naar Ontplobbare Oorlogsresten;

Door de bijdrage van het Rijk ontvangt de gemeente 68% van reeds gemaakte kosten. Onder deze kosten valt ook het gemeentebrede onderzoek waardoor er voor nieuwe projecten met grondroerende activiteiten in de meeste gevallen geen verder onderzoek meer gedaan hoeft te worden.

Kanttelingen

1.1: De bommenregeling kent geen onbeperkt budget

Bij overvraging van de regeling zullen alle toekenningen naar rato worden verlaagd. De kans dat dit gebeurt is wel veel kleiner geworden sinds 2024 doordat kosten van derden niet meer meegenomen mogen worden in de aanvraag.

Keuze en effect

De uitkering levert de gemeente inkomsten op doordat reeds gemaakte kosten voor 68% vergoed worden. Dit was niet voorzien bij opdracht van de onderzoeken.

Beleid- en regelgeving

Uitvoering van onderzoek naar Ontplobbare Oorlogsresten is conform Arbobesluit artikel 4.10 waarbij gemeente Staphorst via de Bommenregeling een suppletie-uitkering kan aanvragen.

Financiën, Belastingen, risico's en beheersmaatregelen

1 april 2027 is de eerstvolgende deadline om de bijdrage vanuit de Bommenregeling aan te vragen. Wanneer de bijdrage wordt toegekend, wordt deze meegenomen in de meicirculaire van 2027 en wordt het bedrag overgemaakt naar gemeente Staphorst. De financiële verwerking zal dan plaatsvinden in het raadsvoorstel van de meicirculaire 2027.

Uitvoering

Niet van toepassing.

Communicatie

Het gemeente brede onderzoek zal gepubliceerd worden op de gemeentelijke website met een kaart waarop de verdachte gebieden zichtbaar zijn.

Participatie

Zie communicatie, bewoners worden geïnformeerd over de uitkomst van het gemeente brede onderzoek. Hierdoor kan iedereen die grondroerende werkzaamheden wil uitvoeren zich op de hoogte stellen van verdachte gebieden zijn met eventueel bijbehorende noodzaak tot verdiepend onderzoek.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken

Geen.

Burgemeester en wethouders van Staphorst,

J. ten Kate , burgemeester.

M.T. van de Wetering , secretaris.

De raad van de gemeente Staphorst;

Zaaknr. Z/STH26/060047

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. Klik hier als u een datum wilt invoeren.

Gelet op:

- Dat de gemeente kosten maakt door noodzakelijke onderzoeken naar Ontploffbare Oorlogsresten;
- Dat de gemeente een gemeentebreed onderzoek heeft laten uitvoeren om bij komende projecten tijd en geld te besparen;
- Dat het Rijk de Bommenregeling heeft ingesteld om gemeente tegemoet te komen in gemaakte kosten;

B E S L U I T:

- 1: De daadwerkelijk gemaakte kosten voor onderzoeken naar Ontploffbare Oorlogsresten in opdracht van gemeente Staphorst vanaf 1 april 2022 tot 1 april 2026 vast te stellen op € 34.645,00 exclusief BTW;
- 2: Bij het ministerie van BZK (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) een suppletie-uitkering van 68% van dit bedrag ter hoogte van € 23.558,60 aan te vragen uit het Gemeentefonds op grond van de Bommenregeling.
- 3: Bovenstaande financieel te verwerken bij de meicirculaire 2027.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Staphorst van Klik hier als u een datum wilt invoeren.

J. ten Kate

, voorzitter

S.M.H. Voortman

,griffier